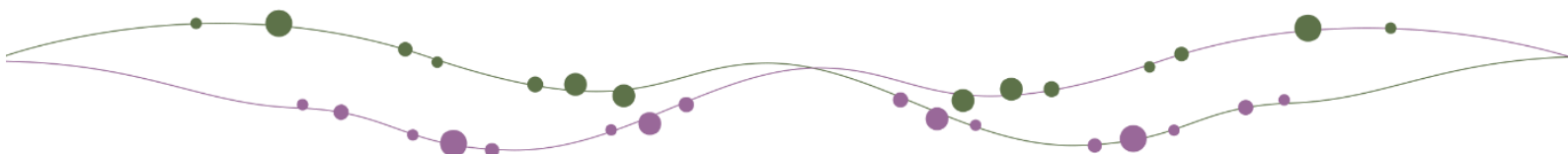

KOMMUNEDELPLAN

Fysisk aktivitet, friluftsliv og kulturbygg 2026-2036

Forslag til offentlig ettersyn, vedtatt lagt ut 09.10.26 av Utvalg for kultur, idrett og frivillighet.

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	2
1.1 Formål.....	2
1.2 Forankring i kommuneplanens samfunnsdel.....	2
1.3 Planavgrensning og begrepsbruk	2
1.4 Planprosess og medvirkning.....	2
2. Overordnede føringer.....	3
3. Status og utfordringsbilde i Åfjord kommune	3
3.1 Samfunn og befolkning	3
3.2 Idrett og fysisk aktivitet	3
3.3 Friluftsliv	3
3.4 Frivillighet	3
3.5 Kulturbygg	3
4. Visjon, mål og strategier.....	4
4.1 Visjon	4
4.2 Overordnede mål	4
4.3 Delmål og strategier	4
Idrett og fysisk aktivitet:	4
Friluftsliv:	4
Frivillighet:	4
Kulturbygg.....	4
5. Areal- og anleggsstrategi.....	5
6. Samarbeid og samhandling.....	5
7. Handlingsdel og spillemidler	5
8. Oppfølging og rullering.....	5
9. Vedlegg	5
Oversikt over idrettsanlegg og kulturbygg.....	6
Kartgrunnlag.....	8
Medvirkning.....	9
Kriterier for prioritering av spillemidler	11
Handlingsprogram for anlegg og planlagt gjennomføring	12
Uprioritert langsiktig del	13

1. Innledning

Denne kommunedelplanen for fysisk aktivitet, friluftsliv og kulturbygg skal legge til rette for aktivitet, helse, inkludering og møteplasser i hele Åfjord kommune. Planen skal være et langsiktig styringsverktøy for utvikling, drift og prioritering av anlegg, områder og tiltak, samt danne grunnlag for kommunens prioritering av spillemiddelsøknader.

1.1 Formål

Planens formål er å følge opp kommuneplanens samfunnsdel, støtte arbeidet med folkehelse, sosial utjevning og stedsutvikling, og gi et helhetlig grunnlag for samarbeid mellom kommunen og frivillig sektor. Planen skal bidra til at fysisk aktivitet, friluftsliv og kulturbygg er tilgjengelig for alle innbyggere, uavhengig av alder, funksjonsevne og bosted.

1.2 Forankring i kommuneplanens samfunnsdel

Planen er forankret i kommuneplanens samfunnsdel 2022–2034, med særlig vekt på god helse og livskvalitet, attraktive lokalsamfunn, bærekraftig utvikling og samarbeid. Planen bidrar også til oppfølging av kommunens folkehelseansvar og langsiktig areal- og tjenesteutvikling.

1.3 Planavgrensning og begrepsbruk

- **Planen omfatter idrett og fysisk aktivitet:** organisert og uorganisert.
- **Friluftsliv:** i natur- og nærmiljø.
- **Frivillighet:** lag, foreninger og organisasjoner, frivilligsentraler og uformelle initiativ.
- **Kulturbygg:** kulturhus, samfunnshus/grendehus, øvings- og flerbrukslokaler.

1.4 Planprosess og medvirkning

Planen er utarbeidet i tråd med krav i plan- og bygningsloven. Det har vært gjennomført høringer og ulike medvirkningsprosesser. Det er mottatt innspill fra frivillige lag og foreninger, politiske råd og nemder, samt fylkeskommune og statlige myndigheter.

Erfaringene viser behov for ytterligere styrking av medvirkning og lokalt eierskap.

2. Overordnede føringer

Planen bygger på nasjonale mål for idrett, fysisk aktivitet, frivillighet og kultur. Det er også tatt hensyn til regionale planer og strategier, samt kommunens eget vedtatte planverk. FNs bærekraftsmål om god helse, mindre ulikhet og bærekraftige lokalsamfunn gir sentrale rammer.

3. Status og utfordringsbilde i Åfjord kommune

Åfjord har et variert tilbud av idrettsanlegg, friluftsområder og kulturbygg. Man ser imidlertid at flere anlegg har kapasitetsbegrensninger og vedlikeholdsbehov. Demografiske utviklingstrekk viser økende andel eldre, samtidig som kommunen fortsatt har relativt høyt antall barnefødsler. Utviklingen gir behov for tilpasning av tilbud, universell utforming og nye løsninger for rekruttering til frivillig arbeid.

3.1 Samfunn og befolkning

Kommunen har spredt bosetting med flere bygdesentrum. Tilgang til møteplasser og aktivitetstilbud varierer geografisk, og det er behov for å sikre like muligheter i hele kommunen.

3.2 Idrett og fysisk aktivitet

Eksisterende idrettshaller, svømmeanlegg og uteanlegg brukes mye. Flere anlegg nærmer seg kapasitetsgrensen. Det er behov for flere lavterskeltilbud, helårsbruk, miljøhensyn og økt sambruk mellom skole, idrett og frivillighet.

3.3 Friluftsliv

Friluftsliv er en sterk del av lokal identitet. Økt bruk av naturen gir både store helsegevinster og nye utfordringer knyttet til slitasje, naturmangfold og arealbruk. Det er behov for mer tilrettelegging, styring og kunnskapsbasert forvaltning av friluftsområder.

3.4 Frivillighet

Frivilligheten har en viktig rolle i kommunens aktivitets- og kulturtilbud. Det snakkes også om frivilligheten i beredskapssammenheng. Samtidig rapporteres det om økt belastning, rekrutteringsutfordringer og sviktende dugnadskapasitet. Kommunen har en viktig rolle i å tilrettelegge, forenkle og støtte frivillig innsats.

3.5 Kulturbygg

Kulturbyggene spiller en sentral rolle som møteplasser i lokalsamfunnene. Mange bygg har et betydelig etterslep på vedlikehold, og står overfor krav til universell utforming, brannsikkerhet og energieffektivisering.

4. Visjon, mål og strategier

4.1 Visjon

Aktive møteplasser for fellesskap, trivsel og livskvalitet i hele kommunen.

4.2 Overordnede mål

Planen skal bidra til økt deltakelse i idrett, kultur og frivillighet, like muligheter for alle innbyggere og bærekraftig bruk og utvikling av bygg og anlegg.

4.3 Delmål og strategier

Idrett og fysisk aktivitet:

Delmål: Flere innbyggere er fysisk aktive, uavhengig av alder og forutsetninger.

Strategier:

- Prioritere anlegg og tiltak med bred folkehelseeffekt.
- Videreutvikle nærmiljøanlegg og lavterskeltilbud.
- Legge til rette for sambruk mellom skole, idrett og frivillighet.

Friluftsliv:

Delmål: Flere innbyggere bruker naturen aktivt i form av aktivitet og rekreasjon.

Strategier:

- Legge til rette for økt friluftaktivitet på en måte som ivaretar biologisk mangfold.
- Tilretteleggingstiltak skal utføres skånsomt og være reversible.
- Friluftaktivitet skal skje i samråd med grunneiere og aktuelle næringsaktører.

Frivillighet:

Delmål: Frivilligheten har gode rammevilkår og er en attraktiv arena for deltakelse.

Strategier:

- Forenkle støtteordninger og samhandling med kommunen.
- Styrke frivilligsentralens rolle som koordinator og møteplass.
- Anerkjennelse og synliggjøre frivillig innsats.

Kulturbygg

Delmål: Kulturbyggene er funksjonelle, tilgjengelige og i aktiv bruk.

Strategier:

- Prioritere oppgradering og sambruk fremfor nybygg der det er hensiktsmessig.
- Legge til rette for spillemiddelsøknader også til kulturbygg der regelverket åpner for det.

- Integrere klima-, energi- og tilgjengelighetstiltak i utviklingen av byggene.

5. Areal- og anleggsstrategi

Anleggsutvikling skal skje i tråd med kommuneplanens arealdel, med vekt på sambruk, gjenbruk av eksisterende bygg og tilknytning til natur- og nærmiljø. Arealbehov for idrett og friluftsliv skal ivaretas i regulerings- og utbyggingsprosesser.

6. Samarbeid og samhandling

Planen legger til grunn et tett samarbeid mellom kommune, lag og foreninger, frivilligsentralene og regionale aktører. Rolleavklaring og partnerskap er avgjørende for å sikre bærekraftige løsninger.

7. Handlingsdel og spillemidler

Planen inkluderer en handlingsdel som viser prioriterte tiltak og anlegg for en fireårsperiode. Handlingsdelen rulleres årlig og er kommunens prioriteringsgrunnlag for søknader om spillemidler til idrettsanlegg og, der regelverket åpner for det, kulturbygg.

8. Oppfølging og rullering

Kommunen skal følge opp planen gjennom årlig rapportering og revisjon av handlingsdelen. Full revisjon av kommunedelplanen skal skje minimum hvert fjerde år.

9. Vedlegg

- Oversikt over idrettsanlegg og kulturbygg,
- kartgrunnlag,
- medvirkning
- kriterier for prioritering av spillemidler.
- Handlingsprogram for anlegg og planlagt gjennomføring
- Uprioritert langsiktig del

Oversikt over idrettsanlegg og kulturbygg

Åfjord kommune har et bredt spekter av tilbud, med totalt 96 ordinære anlegg og 38 nærmiljøanlegg spredt over hele kommunen. Tall hentet fra

<https://www.anleggsregisteret.no/>

Anleggskategori	Antall
Anlegg for ballaktivitet	12
Anlegg for vinteraktivitet	3
Bueskytteranlegg	1
Fotballanlegg	5
Friidrettsanlegg	1
Friluftslivsanlegg	15
Idrettshaller og aktivitetssaler	2
Idrettshus og servicebygg	13
Klatreanlegg	4
Mindre utendørsanlegg	15
Motorsportanlegg	1
Skyteanlegg	16
Svømme- og stupeanlegg	2
Sykkelanlegg	2
Volleyballanlegg	4
Totalt	96

Mange av disse, blant annet idrettshaller, svømmeanlegg og innendørsarenaer, opplever stor pågang og har begrenset kapasitet, noe som gjør at nye aktiviteter ofte må planlegges på mindre gunstige tidspunkt eller dele fasiliteter med eksisterende brukere.

Fotballanleggene inkluderer naturgress og kunstgressbaner. Kunstgress gir økte miljøutfordringer, spesielt mikroplast, og dette må kommunen ta hensyn til ved framtidig utvikling og rehabilitering.

Idrettshallene og fotballhallen fungerer som viktige møteplasser for skoler, barnehager, lag og uorganiserte aktiviteter, men kapasiteten er under press.

Å! Badet har vært svært populært siden åpningen i 2022, og tilbyr både folkehelse- og sosiale fordeler, spesielt for barn og unge via gratis bading. Samtidig nærmer anlegget seg kapasitetsgrensen.

Friluftslivet står sterkt med lysløyper, skiløyper og et stort nettverk av turmuligheter. Utfordringer som følge av klimaendringer, økt ferdsel, slitasje på naturen og behov for bedre regulering krever samarbeid med grunneiere og andre aktører. Kommunen har tre statlig sikrede friluftsområder, og vurderer flere for å sikre allmenn tilgang ved utbyggingspress.

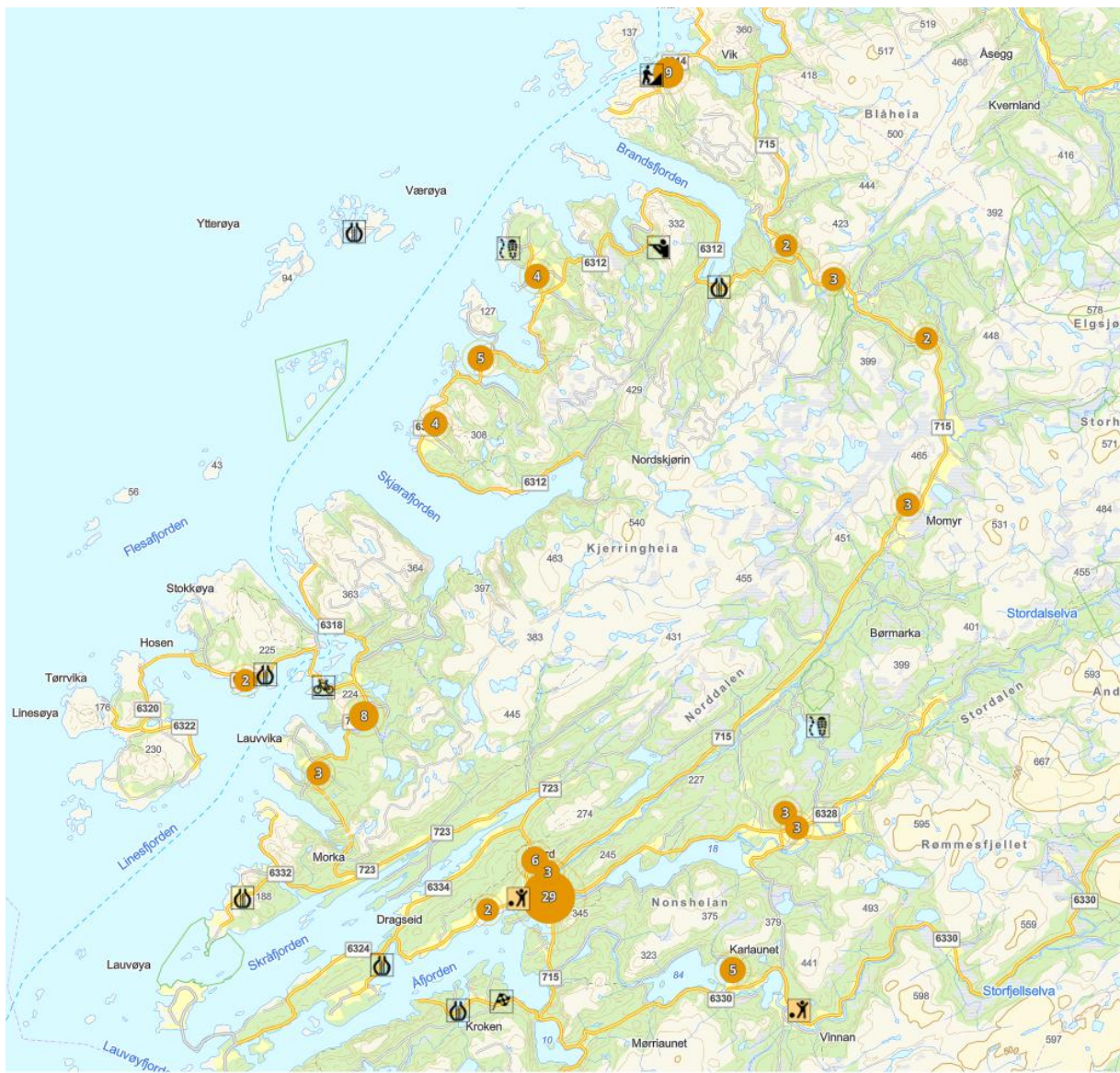
Aktivitetstilbudet preges av godt samarbeid mellom kommunen og frivillige, særlig rettet mot eldre, personer med nedsatt funksjonsevne og den organiserte idretten. Likevel ligger andelen aktive i organisert idrett lavere enn fylkesgjennomsnittet, noe som viser potensial for forbedring.

Kulturbyggene, hovedsakelig grende- og samfunnshus, er sentrale lokale møteplasser, men mange er gamle og trenger vedlikehold. Driften er i stor grad basert på frivillig innsats, som blir stadig mer krevende.

Åfjord kommune har mange tilbud og høy aktivitet, men fremtidig utvikling må håndtere kapasitetsutfordringer, vedlikeholdsetterslep, miljøhensyn, demografiske endringer og bærekraften i frivillig sektor.

Kartgrunnlag

Trykk på linken for å åpne kartet: <https://arcg.is/0mW0zm2>

Medvirkning

Den 15. og 16. september 2025 ble det gjennomført åpne dialogmøter i samarbeid med frivilligsentralene i Åfjord kommune. Møtene ble avholdt på Å! aktivitetshus og på Brandsfjord skole. Dialogmøtene hadde et varierende oppmøte, med 7 deltakere på Brandsfjord og 3 deltakere på Å! Enkelte organisasjoner tok kontakt i etterkant av møtene, og det ble åpnet for å levere skriftlige innspill til planen i etterkant.

Gjennomføring av dialogmøtene belyser utfordringen med å skape engasjement og eierskap til kommunale planprosesser. Kommunen må ta med seg denne erfaringen videre for å bedre medvirkningen i kommende planarbeid.

Innspill fra dialogmøter og medvirkningsprosesser:

- Aktivitetsdager (å ha det artig med idrett) i regi av idrettslagene.
- Etablere stier for terrengsykling.
- Etablere svømmeklubb i Åfjord.
- Arrangere svømmekonkurranser i Å! Badet, gjerne med mulighet for å stille med lag.
- Orienteringsløp i sentrum.
- Frisbeegolfdag (lavterskel prøvedag)
- Etablere turstier med poster, gjerne med bål og aktiviteter.
- Arrangere ski- og skøyte dager.
- Sommeraktivitet for barn.
- Flere aktiviteter i regi av frivillige lag og organisasjoner.
- Etablere et all-idrettstilbud.
- Flere tilrettelagte turstier, gjerne ved utsiktspunkt, historiske mål og med informasjon.
- Universelt utformede turstier, gjerne med tilrettelagte fiskebrygger
- Etablere toalettfasiliteter ved populære utfartsområder
- Tilrettelegging, kartlegging og merking av badeplasser.
- Videreutvikle Åfjordtrimmen, eksempelvis med lavterskelturer.
- Etablere snøskuterløyper.
- Treningssenter på Julie Næsstunet
- Sikre uteområdet og gymsalen ved Sør-Roan skole som aktivitetsarena for innbyggerne.
- Støtte opp rundt idrettslagene via økte rammevilkår.
- Videreutvikle det eksisterende ski- og løypetilbudet i kommunen.
- Tilgjengeliggjøre strender og kystlinje for alle innbyggere.
- Universelt utformet promenade fra Roan sentrum til Roan havn
- Åsmundvatnet, Tangen – Tiknytning til Åset skole
- Revidering av eksisterende plan for Hutjønna
- Roan bygdetun sett i sammenheng med Utrostien og dagsturhytta.
- Klatrepark
- Ønsker allsidighet og mangfold.
- Oppgradere og vedlikeholde anlegg vi har, f.eks Åfjordshallen. Det kan være viktigere enn nye anlegg.
- Klatrepark er et nytt anlegg som ønskes.

- Idrettsanlegg med høy aktivitetspotensiale for barn og unge som skaper lek og moro.
- Ha søkelys på aktivitet for eldre slik at de ikke blir inaktive.
- Et anlegg trenger god infrastruktur og tilgjengelighet.

Fra forrige plan:

- Hutjønna jaktskytteranlegg
- Turløyper/stier i sentrum
- Ballbinge ved Åfjord VGS
- Klatre område i naturen i Solbakkan
- Uteområde/Naustprosjekt i Stoksund
- Rehabilitering av lysløype på Langløftet
- Rehabilitering av Åset stadion
- Turkart Åfjord kommune

Kriterier for prioritering av spillemidler

Kommunen skal gjøre en helhetlig vurdering av nytten de ulike anlegg gir for innbyggerne.

For å nå overordnede mål vil følgende tiltak bli prioritert:

- Tiltak som fremmer aktivitet for barn og unge.
- Initiativ fra frivilligheten via lag og foreninger.
- Tiltak som bedrer tilgjengelighet og inkludering i eksisterende bygg og anlegg.
- Tiltak som fremmer aktivitet for eldre.

Handlingsprogram for anlegg og planlagt gjennomføring

Prioritert handlingsprogram ordinære idrett og friluftsanlegg 2027 -2030

Anleggstype	Prosjekteier	Sted	Prioritet	Byggestart	Mål/Str.	Drift pr år (i1000 kr)		Kostnad anlegg	Finansiering (i 1000 kr)											
									2027			2028			2029			2030		
						km	pm		km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm
SUM INVESTERINGER OG DRIFT 2027-2030:																				

Prioritert handlingsprogram for nærmiljøanlegg 2027 -2030

Anleggstype	Prosjekteier	Sted	Prioritet	Byggestart	Mål/Str.	Drift pr år (i1000 kr)		Kostnad anlegg	Finansiering (i 1000 kr)											
									2027			2028			2029			2030		
						km	pm		km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm
Aktivitetspunkt	Vik og Bessaker grendelag	Ved Vik Bessaker grendahus																		
Brandsfjord skole	Åfjord kommune	Brandsfjord																		
SUM INVESTERINGER OG DRIFT 2027-2030:																				

Prioritert handlingsprogram for kulturbygg 2027 -2030

Anleggstype	Prosjekteier	Sted	Prioritet	Byggestart	Mål/Str.	Drift pr år (i1000 kr)		Kostnad anlegg	Finansiering (i 1000 kr)											
									2027			2028			2029			2030		
						km	pm		km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm
Vik Bessaker Grendehus	V&B Grendelag	Bessaker						1100												
SUM INVESTERINGER OG DRIFT 2027-2030:																				

Km = kommunalemidler

Pm = private midler

Sm = spillemidler. Alle beløp i 1000 kr

Uprioritert langsiktig del

Anleggstype	Prosjekteier	Sted	Periode	Mål	Stipulert kostnad (i1000 kr)	Antatt driftskostnad pr. år (i 1000 kr)	Antydte finansiering (i 1000 kr)		
							Kommune	Spillemidler	Private midler (Organisasjon)
Hutjønna jaktskytteranlegg	ÅIL/ÅJFF	Hutjønna							
Turløyper/stier i sentrum		Åfjord							
Ballbinge ved Åfjord VGS	STFK	Åfjord VGS							
Klatreområde i naturen i Solbakkan		Solbakkan							
Uteområde/Nau stprosjekt i Stoksund	Åfjord kommune	Stoksund							
Rehabilitering av lysløype på Langløftet	Roan idrettslag	Langløftet							
Rehabilitering av Åset stadion	Åfjord kommune	Åset							
Turkart Åfjord kommune	Åfjord kommune	Åfjord							
Etablere stier for terrengsykling.									
Etablere turstier med, bålplasser, aktivitetsområder, historiske mål med informasjon									
Universelt utformede turstier.									
Videreutvikle det eksisterende ski- og løypetilbudet i kommunen.									
Tilgjengeliggjøre strender og kystlinje for alle innbyggere.									
Universelt utformet promenade fra Roan sentrum til Roan havn									

Etablere toalettfasiliteter ved populære utfartsområder.									
Tilrettelegging, kartlegging og merking av badeplasser.									
Etablere snøskuterløyper.									
Sikre uteområdet og gymsalen ved Sør-Roan skole som aktivitetsarena for innbyggerne.									
Åsmundvatnet og Tangen i tilknytning til Åset skole.									
Klatrepark.									

